

_____ (imię, nazwisko)

_____ ucz.kl. _____

_____ (klasa, szkoła)

JĘZYK POLSKI

LENKŲ GIMTOJI KALBA

Wypracowanie (Rašymo užduotis)

2008 m. pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo užduotis

12 czerwca 2008 roku

Czas trwania – 2 godz.

WSKAZÓWKI:

- Podane są propozycje 3 różnych prac pisemnych. Możliwe do wyboru wypracowania różnią się nie tylko tematem, lecz również i formą gatunkową, a także elementami sytuacji (tj. Odbiorca, nadawca, cel wypowiedzi, czas, kontakt oficjalny/nieoficjalny itp.). Sam wybierz sobie jeden wariant wypracowania (1,2 lub 3).
- Podczas pisania wypracowania zwróć uwagę na obowiązujące elementy, wyróżnione pogrubionym drukiem. Przestrzegaj wymagań formalnych, dotyczących wybranej formy gatunkowej tekstu i elementów sytuacji. Jeśli nie podano tematu (tytułu) wypowiedzi, sformułuj go sam.
- Kartki papieru do pisania na brudno i na czysto muszą być opatrzone pieczęcią szkoły. Na pierwszej stronie napisz swoje imię, nazwisko i temat wypracowania. Objętość pracy około 1 – 1,5 strony (250 – 300 wyrazów).
- Pisz czytelnie wiecznym piórem lub długopisem (kolor atramentu lub wkładu – niebieski). W czystopisie nie powinno być żadnych poprawek.
- Po zakończeniu pracy (lub po upłynięciu czasu) oddaj komisji sprawdzającej brudnopis i czystopis.

Powodzenia !

Wariant 1

W telewizji oglądałeś program, którego uczestnicy – ludzie dorośli, przedstawiciele różnych zawodów, wypowiadali swoje opinie na temat współczesnej młodzieży. Przeważała atmosfera krytyki.

Dorośli zarzucają ludziom młodym, że współczesna młodzież polska na Wileńszczyźnie **nie jest już przywiązana do swoich tradycji narodowych**, kultywowanych przez długie wieki przez naszych przodków. Mówi się, że młodzież **wyrzeka się swojego języka ojczystego**, swoich korzeni, **nie interesuje się kulturą polską**, nie ogląda dobrych filmów ani wartościowych programów telewizyjnych, nie czyta książek, nie słucha polskich programów radiowych. Wielu dorosłych twierdzi, że jedynym celem ludzi młodych jest wyjazd na Zachód i wykonywanie tam nawet byle jakiej pracy. **Jedyną wartością** większości nastolatków **stał się dobrobyt materialny i własna wygoda**.

Zastanów się nad wypowiedzianymi opiniami. Przemysł problem i sformułuj własne zdanie, **pisząc ROZPRAWKĘ na temat:**

Czy wierność tradycjom narodowym pomaga współczesnej młodzieży w dążeniu do wybranego celu życiowego?

W swojej pracy przedstaw jasno własne zdanie, podaj kilka argumentów oraz rozważ możliwe kontrargumenty – odwołując się do różnych przykładów (z życia, historii, literatury lub filmów).

- **Forma gatunkowa** – rozprawka.
- **Temat** – *Czy wierność tradycjom narodowym pomaga współczesnej młodzieży w dążeniu do wybranego celu życiowego?*
- **Cel wypracowania** – rozważenie problemu: **jakie cele** życiowe mają współcześnie młodzi ludzie; **jak kontynuują** i pielęgnują tradycje narodowe, uczestniczą w kulturze polskiej; **czy** taka łączność z językiem i kulturą ojczystą **może pomóc w życiu**, czy jest tylko zbędnym ciężarem – z odwołaniem się do różnorodnych przykładów.

Wariant 2

„Piękno tej ziemi skłania mnie do wołania o jej zachowanie dla przyszłych pokoleń. Jeśli kochacie tę ojczystą ziemię, niech to wołanie nie pozostanie bez odpowiedzi!”

Jan Paweł II

Jednym z największych problemów XXI wieku jest zanieczyszczenie środowiska, które jest groźne zarówno dla ludzi, jak też dla zwierząt i roślin. Co możemy zrobić, by nasze otoczenie stało się czystsze, wyglądało pięknie, dary natury – chleb i woda – nie były skażone, a człowiek był zdrowy?

Napisz tekst PRZEMÓWIENIA na temat zanieczyszczenia środowiska naturalnego oraz możliwości pielęgnowania naszego otoczenia. Podaj propozycje działań na rzecz ochrony środowiska (np. sprzątanie terenu, sadzenie krzewów i drzew, szerzenie wiedzy na temat ekologii wśród młodszych uczniów, organizowanie różnorodnych akcji, konkursów, warsztatów ekologicznych i in.)

Pamiętaj, że przemówienie jest skierowane **do słuchaczy**. Nie zapomnij więc **o zwrocie do adresata**; zastosuj rzeczowe, przekonujące słuchaczy **argumenty**.

- **Forma gatunkowa** – przemówienie.
- **Temat** – *Zanieczyszczenie środowiska naturalnego i jego ochrona.*
- **Odbiorca** – młodzież szkolna i nauczyciele.
- **Cel** – prezentacja swoich poglądów na temat ekologii, propozycja konkretnych przedsięwzięć ekologicznych i przekonanie słuchaczy do działania.

Wariant 3

Otrzymałeś od kolegi z Polski, którego poznałeś w ubiegłym roku na obozie, list z wiadomością, że razem z przyjaciółmi przyjeżdża na tydzień do Wilna. Prosi Cię o radę, co mogliby podczas tego pobytu zwiedzić i w jakich imprezach uczestniczyć.

Napisz LIST do kolegi, w którym **wymienisz miejsca, zabytki lub inne interesujące obiekty** w Wilnie lub jego okolicach, a także tradycyjnie organizowane **imprezy** (kulturalne, rozrywkowe, sportowe itp.), które mogą interesować młodego turystę z Polski. **Przekonaj** gości do Twoich propozycji. Zachęcając do wycieczek, **opisz znaczenie i atrakcyjność tych miejsc i obiektów**; zachęcając zaś do udziału w różnego rodzaju przedsięwzięciach, wskaż ich **osobliwy regionalny charakter**.

Nie zapomnij o **zwrotach grzecznościowych**, używanych w listach.

- **Forma gatunkowa** – list-zaproszenie (opis z elementami opowiadania i uzasadnienia).
- **Odbiorca** – rówieśnik z Polski.
- **Cel** – **opis** najciekawszych **miejsc** oraz tradycyjnych **imprez** w Wilnie lub jego okolicach; **przekonanie do zwiedzenia** tych obiektów **i udziału** w opisanych przedsięwzięciach.